

Saksbehandler: Morten Sørensen

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
057/21	Formannskapet	14.06.2021
064/21	Kommunestyret	21.06.2021

Rogaland Revisjon IKS - Godkjenning av selskapsavtale, samarbeidsavtale og eierstrategi

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommune går inn som eier i Rogaland Revisjon IKS fra og med 01.07.2021.
2. Karmøy kommune sitt innskudd og eierdel i Rogaland Revisjon IKS på kroner 481.600 og eierdel på 8,19 % blir dekket med overføring fra kommunens disposisjonsfond.
3. Kommunestyret godkjenner selskapsavtale datert 01.07.2021 (vedlegg 1) og samarbeidsavtale datert 01.07. 2021 (vedlegg 2).
4. Kommunestyret godkjenner en forenklet eierstrategi for Rogaland Revisjon IKS, som beskrevet i dette saksframlegget.

Formannskapet 14.06.2021:

Behandling:

Thorheim (KL) ba om følgende protokolltilførsel: Det er ikke ønskelig at Rogaland Revisjon IKS også tar oppdrag på vegne av private selskaper.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 057/21 Vedtak:

1. Karmøy kommune går inn som eier i Rogaland Revisjon IKS fra og med 01.07.2021.
2. Karmøy kommune sitt innskudd og eierdel i Rogaland Revisjon IKS på kroner 481.600 og eierdel på 8,19 % blir dekket med overføring fra kommunens disposisjonsfond.
3. Kommunestyret godkjenner selskapsavtale datert 01.07.2021 (vedlegg 1) og samarbeidsavtale datert 01.07. 2021 (vedlegg 2).
4. Kommunestyret godkjenner en forenklet eierstrategi for Rogaland Revisjon IKS, som beskrevet i dette saksframlegget.

Saksutredning

Gjeldende revisjonsavtaler med private selskap som utfører regnskaps- og forvaltningsrevisjon for kommunene på Haugalandet utløper 1/7-2021. Samtlige kommuner; Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Sauda, Etne, Bokn, Vindafjord og Utsira har i vedtak høsten 2020 søkt om opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS.

Dagens eierkommuner i Rogaland Revisjon IKS har med egne kommunestyrevedtak godkjent utvidelse med kommunene på Haugalandet.

Gjeldende sak gjelder formell godkjenning av selskapsavtale og samarbeidsavtale med Rogaland Revisjon IKS, samt finansiering av innskudd og eierdel i Rogaland Revisjon IKS.

Bakgrunn for saken

Karmøy kommunestyre gjorde i sitt møte 21/9-2020 dette vedtak:

118/20 Valg av revisjon fra 01.07.21 - konkurransebasert eller interkommunalt samarbeid
Karmøy kommunestyre velger å gå inn i et interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21. Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover. Rådmannen legger fram sak om den nye selskapsavtalen og finansiering av innskudd senere i høst eller på nyåret 2021.

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat har i brev av 16.11.2020 til Rogaland Revisjon IKS oversendt vedtakene fra by-/kommunestyrene i Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Sauda, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord om å søke opptak som deltakere i selskapet fra 1. juli 2021 (vedlegg 1A-1J). I samsvar med selskapets strategi stiller både styret i Rogaland Revisjon IKS og representantskapet seg positive til utvidet eierskap fra kommunene på Haugalandet.

Sak om opptak av nye deltakere i et interkommunalt selskap skal i henhold til selskapsavtale behandles av samtlige eiere sine kommunestyrer. Opptaket er avhengig av godkjenning hos samtlige nåværende eierkommuner i selskapet.

Kommunedirektørene/rådmennene i de åtte kommunene på nord-Jæren, samt fylkeskommunen har i fellesskap saksbehandlet søknadene fra kommunene på Haugalandet. Kommunestyrene/fylkestinget i nåværende eierkommuner har godkjent søknadene. Det er foretatt nødvendige oppdateringer av selskapsavtalen og samarbeidsavtalen, som med dette legges fram for kommunestyret i Karmøy til godkjenning.

Saks- og faktaopplysninger

Søknad om opptak fra ni by-/kommunestyrer

Det er kontrollutvalgene i hver av de ni kommunene som i henhold til kommunelovens bestemmelser har saksforberedt valg av revisjon for kommunen. De respektive ni by-/kommunestyrene behandlet sak om valg av levering av revisjonstjenester høsten 2020. Alternativene som forelå var å fortsette med en konkurransebasert løsning og gå ut på ny forespørsel ved utløpet av inneværende avtale eller søke om deltakelse i interkommunalt samarbeid i Rogaland Revisjon IKS. De omsøkte ni by-/kommunestyrene vedtok å søke deltakelse i interkommunalt samarbeid fra 01.07.2021 om leveransen av revisjonstjenestene.

Kontroll og tilsyn med kommunens virksomhet er jamfør kommuneloven lagt til kontrollutvalget. Utvalget utøver bestillerrollen overfor kommunens revisor når det gjelder forvaltningsrevisjon. De ni kontrollutvalgene på Haugalandet får i dag sine sekretariattjenester fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Nåværende eierkommuner i Rogaland Revisjon IKS sine kontrollutvalg får tilsvarende tjenester fra Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS, mens fylkeskommunen har valgt å ha eget sekretariat hos seg.

Med utvidelsen av nye deltakere i Rogaland Revisjon IKS og det faktum at Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IKS må omdannes som følge av ny kommunelov, gjør at det er behov for å se nærmere på en hensiktsmessig framtidig løsning for sekretariattjenestene til eierkommunene i Rogaland Revisjon IKS. Det er naturlig å utføre dette arbeidet høsten 2021, og etter at

kommunestyrene i nye deltakerkommuner har behandlet saken om å gå inn i Rogaland Revisjon IKS som eiere.

Målet for arbeidet er å finne fram til effektive og hensiktsmessige løsninger for så vel kontrollutvalgene som Rogaland Revisjon IKS samt alle eierkommunene.

Eierbrøk og kapitalinnskudd ved inntreden i selskapet

Opptak av nye deltakere reguleres av bestemmelser i Selskapsavtalen og Samarbeidsavtalen i Rogaland Revisjon IKS.

Selskapskapitalen og størrelsen på engangsinnbetalingen er med på å fastsette hvilken eierandel kommunen har i selskapet. Selskapskapitalen før utvidelse med nye kommuner er pålydende kroner 4.050.000, etter at Suldal gikk inn med eierdel på kroner 50.000.

Eierbrøken i selskapet ble ved etableringen fastsatt slik (jmfør Samarbeidsavtalen):

Av totalt kapitalinnskudd skyter Rogaland fylkeskommune inn kroner 1.000.000 som tilsvarer 25 % eierandel. Resterende kroner 3.000.000 fordeles på deltakerkommunene i henhold til folketallet per 01.01.2003 som blir deltakerkommunenes eierandel i selskapet. Ved Time kommune sin uttreden av selskapet i 2005 ble eierbrøken justert for Time sin andel og reberegnet med grunnlag i folketallet pr 01.01.2005, med noen tilpasninger.

Dette betyr at det er kapitalinnskuddet per kommune, folketallet pr 01.01.2005 og fordelingen mellom henholdsvis fylkeskommunen og primærkommunene som har betydning for fastsettelsen av eierbrøken.

Eierbrøken har hittil hatt betydning ved stemmegivning i representantskapet. Driften har ikke aktualisert spørsmål som for eksempel utbytte der eierbrøk har betydning.

I tråd med selskapsdokumentene og med kronebeløp på 12,80 per innbygger medfører opptaket av de ni nye kommunene følgende endringer i eierandel:

Kommune	Selskaps- kapital	Eierandel Oppr. %	Eierandel 01.01.2017	Eierandel 01.01.2020	Eierandel 01.07.2021
Kvitsøy	6 000	0,15	0,14	0,14	0,11
Forsand	11 600	0,29	0,31		
Hjelmeland	32 000	0,80	0,76	0,76	0,60
Bjerkreim	28 400	0,71	0,68	0,68	0,54
Finnøy	32 400	0,81	0,77		
Lund	35 600	0,89	0,87	0,87	0,68
Sokndal	37 600	0,94	0,92	0,92	0,72
Rennesøy	35 600	0,89	0,93		
Randaberg	103 600	2,59	2,52	2,52	1,98
Gjesdal	101 600	2,54	2,57	2,57	2,02
Strand	116 800	2,92	2,89	2,89	2,28
Eigersund	151 600	3,79	3,72	3,72	2,93
Hå	166 400	4,16	4,10	4,10	3,22
Sola	226 800	5,67	5,50	5,50	4,33
(nye) Sandnes	636 000	15,90	15,97	16,28	12,81
(nye) Stavanger	1 278 000	31,95	31,59	33,29	26,20
Rogaland Fylkeskommune	1 000 000	25,00	24,69	24,69	18,71

Suldal	50 000	0	1,08	1,08	0,85
Selskapskapital før utvidelse	4 050 000	100 %	100 %	100 %	
Karmøy	481 600				8,19
Haugesund	404 200				6,88
Tysvær	120 100				2,04
Vindafjord	104 100				1,77
Sauda	61 800				1,05
Sveio	60 000				1,02
Etne	50 000				0,85
Bokn	9 860				0,17
Utsira	2 730				0,05
Sum økning av selskapskapital	1 294 390				22,02
Selskapskapital etter utvidelse	5 344 390				100 %

Dette gir primærkommunene 81,29 % og Rogaland fylkeskommune 18,71 % eierandel i selskapet fra 01.07.2021.

Innbetalingen av kapitalinnskuddet er en engangsutgift for de nye kommunene som går inn som eiere. Utgiften skal regnskapsføres i investeringsregnskapet.

Nåværende eierkommuner har i fellesskap tatt til orde for at beregningsmåten for opptak av nye deltakere, samt eierstrategi og selskapsavtale skal tas opp til drøfting og revisjon for å forenkle beregninger ved opptak/uttreden, samt modernisering av styringsdokumentene. Initiativ til å ta fatt i dette kommer til høsten, slik at samtlige eierkommuner involveres i arbeidet.

Øvrige utgifter og økonomisk ansvar

Det følger av IKS-loven at deltakerne i selskapet er pro rata ansvarlige for selskapets gjeld og forpliktelser, det vil si økonomisk ansvar i samsvar med eierbrøken.

Av selskapsavtalen § 12 til Rogaland Revisjon IKS følger at lånerammen er begrenset oppad til kroner 4 millioner totalt. Virksomhetens art gjør at behovet for lånefinansiering er lavt og per dags dato er ikke rammen disponert. Ser vi på regnskapet så hefter likevel selskapet for netto pensjonskostnader og kortsiktig gjeld. Dette utgjør en finansiell risiko, men dekkes inn ved en solid finansiell beholdning i bank. Regnskapet ser dermed bra ut, men det er viktig at finansiell risiko følges opp i representantskapet.

Selskapet fakturerer timeforbruket i samsvar med timepris som fastsettes i årlig økonomiplanbehandling. Ved etableringen av selskapet ble det fastsatt som prinsipp at eierkommunene prioriterer å fastholde en moderat timeprisutvikling over tid, i stedet for en utbyttestrategi. Faktisk timeprisutvikling bekrefter eiernes forventning. Samtidig har fondsoppbyggingen vært på et moderat nivå og står nå i rimelig forhold til hva det må forventes at selskapet har av opparbeidede midler til selv kunne foreta utskiftning av teknisk utstyr som er nødvendig for en effektiv tjenesteproduksjon i en personell- og kompetanseintensiv virksomhet, som revisjonen er.

Det tilligger by-/kommunestyret i den respektive eierkommune å fastsette den årlige budsjettrammen for kontrollutvalget og dets virksomhet. Inkludert i budsjettrammen er revisjonstjenestene som kjøpes fra Rogaland Revisjon IKS.

Det påløper ingen ytterligere faste utgifter for eierkommunene knyttet til deltakelsen i Rogaland

Revisjon IKS.

Eierstrategi

Kommunenes viktigste eiermotiv i Rogaland Revisjon IKS er best mulig kvalitet i revisjonstjenesten til en lavest mulig pris. I tillegg til Rogaland fylkeskommune, er det nå til sammen 23 kommuner, som eier og kjøper revisjonstjenester av selskapet. Det forventes at god innsikt og kunnskap i offentlig sektor vil gi synergier i revisjonsarbeidet i både kvalitet og pris. Revisjonstjenester bør evalueres med jevne mellomrom, og kommunens eierskap i selskapet vil være avhengig av at selskapet leverer tilfredsstillende revisjonstjenester til kommunen.

Selskapsavtalen regulerer eierskapet mellom deltakerkommunene, og viser at selskapets kjernevirksomhet og formål er å utføre de lovpålagte revisjonsoppgaver for deltakerne. Selskapet kan også utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne, samt utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper.

Karmøy kommune blir den fjerde største deltakerkommunen etter Stavanger kommune (26,2 prosent), Rogaland fylkeskommune (18,71 prosent) og Sandnes kommune (12,81 prosent). Dette gir ikke Karmøy betydelig eierinnflytelse, men kommunen vil likevel bli en toneangivende eier.

Selskapsformen er interkommunalt selskap (IKS) og reguleres av Lov om interkommunale selskaper. Loven definerer eierne som «deltakere», og gir et økonomisk delt ansvar for selskapets forpliktelser i henhold til eierandel. Selskapsavtalen gir deltakerne sikkerhet som begrenser selskapets låneopptak til 4 millioner kroner. Karmøy kommunes risikoeksponering vil da være tilsvarende innskuddet på 481.600 kroner samt med vår eierandelen av lånerammen, det vil det si 360.400 kroner. Totalt gir det 842.000 kroner. Det vises i tillegg her til tidligere avsnitt om selskapets netto pensjonsforpliktelse og kortsiktig gjeld.

Når eiermotivet er høy kvalitet på tjenestene til lavest mulig pris, er det naturlig å sette et avkastningskrav til selskapet, om ikke direkte så iallfall indirekte. Regnskapet de siste årene viser egenkapitalrentabilitet (ROE) på mellom 39 – 43 prosent, og en totalrentabilitet (ROCE) mellom 12,8 – 13,6 prosent. Selskapet har de siste årene blitt drevet med et godt driftsresultat på rundt 3,5 millioner kroner, eller rundt 11 prosent. Selskapet har opparbeidet en egenkapital på kroner 4,2 millioner, og sammen med innskutt selskapskapital gir summen på 8,2 millioner kroner, som gir en egenkapitalandel på 29,3 prosent. Det er vanskelig å se at selskapet bør ha ekspansiv vekst strategi, eller har et stort kapitalbehov.

Selskapsavtalen har ingen bestemmelser om utbytte. Det er styret som foreslår utdeling av utbytte og vedtaket gjøres av deltakerne i representantskapet. Karmøy kommune bør derfor arbeide for at selskapet utdeler størst mulig utbytte, i samsvar med kommunens eiermotiv. Det vil kunne gi viktige styringssignaler til styret om å arbeide for best mulig kostnadseffektive revisjonstjenester.

Selskapet har både et klart definert formål og en klart definert målgruppe (kommunene). Risikoeksponeringen er også begrenset av kommunens eierandel i selskapet. Det forventes derfor ikke noen særlig krevende eierstyring og særlige behov for eiermøter ut over de formelle møtene i representantskapet.

Rådmannens konklusjon

Alle de ni søkerkommunene har i dialog med Rogaland Revisjon IKS vært klare i forventning til kvalitet, lærings- og forbedringsfokus i forvaltningsrevisjoner som utføres av selskapet.

Gjennom å inngå som eier i Rogaland Revisjon IKS og med det en utvidelse av selskapet gis det i enda større grad mulighet til å bidra til kunnskapsdeling på tvers av kommunene, erfaringsgrunnlaget for sammenligninger øker og mulighetene for å hente ut «beste praksis» for bruk i blant annet forvaltningsrevisjoner styrkes. Flere av eierkommunene står i et betydelig

omstillingsarbeid for å tilpasse virksomheten til de økonomiske rammene kommunen har. I dette arbeidet er kunnskapsdeling og læring på tvers et vesentlig verktøy for å arbeide målrettet og til oppnå resultater på både kort og lang sikt.

I løpet av høsten 2021 er det behov for både å utføre et arbeid med hensyn til framtidig løsning for sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene som følge av utvidelsen og tilpasninger til ny kommunelov, samt behov for å revidere/modernisere både selskapsavtalen og samarbeidsavtalen.

I tråd med forventning om utvikling av selskapet, og selskapets egen strategi om kvalitet og utvikling av en dyktig kommunerevisjon, tilrår rådmannen at Karmøy kommune går inn som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.2021. Innskuddskapitalen på kroner 481.600 dekkes av kommunens disposisjonsfond.

Vedlegg:

1. Selskapsavtale datert 01.07.2021
2. Samarbeidsavtale datert 01.07.2021
3. Regnskap for Rogaland Revisjon IKS for 2020

Vedlegg:

2021 Rogaland Revisjon IKS - selskapsavtale
2021 Rogaland Revisjon IKS - samarbeidsavtale
2021 Rogaland Revisjon IKS - Årsregnskap 2020